

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői irodák:
PÉCSETT. Mária-utca 1. sz.
 a kir. tábla átellenében.
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény inni zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi föl

A városok Bánffy lábainál.

Pécs, 1896. október hó 31

Különös jelenség az Magyarországon, hogy azok a jelentékenyebb városok, a melyek egy-egy nagyobb vidék természetes emporiumát képezik, az utóbbi időben csaknem kivétel nélkül mindig a kormánypárt táborába küldik országgyűlési képviselőiket.

A városok népe mindenütt a világon demokratikusabb, a közszabadságok és az újabb eszmék propagálására fogékonyabb, mint a már foglalkozásánál fogva konzervatívabb földnépe, s azért a külföld városait első sorban látjuk az ellenzék zászlai alatt küzdeni, de ugyanezt láttuk hazánkban is mindaddig, míg a Tisza-regime dögletes lehe át nem járta közéletünket s a polgári és politikai erkölcsöket meg nem rothasztotta.

Minél inkább súlyedtünk azonban az önző anyagelvűség posványába, a melynek gőzén keresztül a magasabb nemzeti ideálok csak eltorzított árnyképei láthatók s csak az aranyborjú intenzív fénye lelkesíti még a korrumpált közvéleményt: annál nagyobb fokban gyengült a városok ellenzéke, míg végre Bánffy alatt oda jutottunk, hogy a tulnyomóan földmivelők lakta Székesfehérvár kivételével Magyarország összes városai Bánffy lábainál hevernek.

Akik ezt a városi polgárság önkéntes

meghódolásának merészlik hirdetni, azok egyenesen örültséggel vádolják a polgári osztályt, mert valóban az örültségnek nem csekély foka kellene hozzá, hogy a városok önként tolják annak a kormányrendszernek a szekerét, amely vaskövetkezetességei dolgozik a vidéki városok tönkretételén, fejlődésüknek minden módon való megakasztásán.

Míg a megyei törvényhatóságok összes közigazgatási költségeit az államkincstár viseli, addig a városok közigazgatási kiadásaihoz egy krajcárral sem járul; a tulnyomó nagy részben városokban lakó állami tisztviselőktől beszedi a maga adóját, de nagy kegyesen felmenti őket a városi közterhekhez való hozzájárulás alól; bármiféle állami intézmény létesítésénél valóságos sarcot vet ki a városokra, de a regale megváltásánál kiragadta a városok kezéből azok egyetlen fejlődésképes jövedelmi forrását; vasuti forgalmi és kereskedelmi politikájával a vidék rovására a fővárosba centralizálja az ország egész kereskedelmét és iparát: s a vidéki városok polgárai mégis önként hódolnának meg ennek a kormányrendszernek?

Aki ezt állítja, éppen úgy hazudik, mint az, aki mai parlamentünket a valódi népakarat kifejezőjének mondja. Mert a városokban a kormánynak a népakarat meghamisítására gyakorlatba vett általános

fegyverén, a pénz hatalmán kívül még két hatalmas eszköz áll rendelkezésére.

Az első ezek közt a nagy hivatalnok-sereg, a melyet a kormány Tisza óta megszokott hatalmi érdekének szolgája gyanánt tekinteni s ez a nézet már annyira korrumpálta a közvéleményt, hogy a hivatalnoki véleményszabadság legszűkebb fokának tekinti azt, ha a tisztviselőnek meg van engedve szabadon tartózkodni a szavazástól, a mely szabadság azonban csak a legkritkább esetekben, Bánffy alatt pedig egyáltalán nem adatott meg.

A hivatalos szavazatok tehát kommandóra adatnak le mindig a kormánypárti jelöltre s ez mindig a döntő a városokban; mert míg a hatalmi befolyás alatt nem álló s a város terheit egyedül viselő polgárság részint elszegényedés, részint jogtalan kihagyás folytán mindinkább kiszorul a választók lajstromából, addig az utolsó tisztviselő is hivatalból fel lesz véve, hisz már a törvény is minimális cenzust, 500 forintos fizetést állapított meg ránézve, adóhátralek címén pedig soha ki nem maradhat, hisz városi adót nem fizet, az államit pedig az állam huzza le fizetéséből.

A másik nagy tényezője a városi ellenzék elnyomásának a zsidóság. — El vagyunk rá készülve, hogy ismét vallási gyűlölködéssel, antiszemitizmussal s isten tudja miféle középkori sötét tendenciákkal

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Temetéssel kezdődött nálunk a hét. Szintársulatunk egyik legkedveltebb tagját, a vidéki színészet egyik elsőrendű csillagát temették el múlt vasárnap. Nagy volt a veszteség, melyben Gyarmathiné Mészáros Kornélia halálával érte a vidéki színészetet és a színpártoló közönséget; leírhatatlan azonban a csapás, melyet a leghűbb hitves és legjobb anya elhunytá hozott a férjre. Talán ezért is tette a közrészvét általános megnyilatkozása a temetését olyan impozánssá, mi lyent Pécsset rég nem láttunk.

És temetésre indult el e héten az egész országban az alszabadelvűség; Bánffy funerátorai megrohanták a kerületeket s temetni akarták a választó polgárság jogát, meggyőződését, szabad véleménynyilvánítását. Ahol nem győzték igéreteikkel, hatalmi preszsióval, ott elővették a lélekvasárást, a megfélemlítést s ahol ez se használt, ott volt az erőszak, a puskatus és a szurony. Bizony temetésre indult az a sok mameluk, mikor a választási harc e hét szerdáján megindult az egész országban. Temetésre, melyből ők tényleg győzelemmel, triumfálva emelkednek ki s üti a zsebüket a haszon, mint akár a

temetési egyleteket egy-egy elsőosztályu temetés alkalmával.

Az erőszak a vesztegetés, a preszsió és fenyegetés elérte célját ut nálunk, Pécsset is. Pécs város nevében egy preszionált és megfélemlített, no meg az érdekszalak ezerféle kapcsával egybefűzött „többség” a város nevében elküldi az „önjelölt”-et az ország házába, hogy ott a haza sorsának intézésébe befolyjon. Elküldi, de nem a város, csak a saját nevében. Hogy nem a nép nevében megy, ország világ előtt dokumentálta az a tüntetés, mely a diadalmas győzöt a választás estéjén körülvette s mely éljenek helyett az abugokat zugta fülébe és faklyásmenet helyett macskazenével tisztelte meg.

Bizony nehéz e hétről szatírárt nem írnom Egy dolog tart csak ettől vissza. Hogy ma már nem tudnak pirulni az emberek, mint a hajdani Juvenál korában. Ma az arc-bőr csak arra való a szatírákra alkalmas egyéneknek, hogy szakáll nőjjon rajta, de nem arra, hogy a férfias önértzet pirja, vagy a szégyen tüze üljön ki rá.

Mert meglehet, ha a nép haragjától meg nem ijednek gyáván, talán még elég képmutatók lettek volna kicsikart, megvásárolt diadalukkal büszkén tüntetni is. De megijedtek és oduikba bujtak s csak a türelmes papiroson kürtölték világgá oduikból azt a „fényes” győzedelmet, melyet, hogy kieroszakoljanak maguknak, még a pécsi borokat is teleplezték.

A választás előtti héten ugyanis elment a figyelmeztetés minden borkereskedőhöz, hogy ha nem az önjelöltre szavaznak, vagy ha legalább a szavazástól nem tartózkodnak: másnap pinceviszsgálat lesz. És a sok borkereskedőből alig láttatok volna egyet is szerdán a városban; ki a tanyájára, ki más-hová szökött ki e napra, nehogy szavasni legyen kénytelen az önjelöltre.

Hát ez az egy körülmény is mutatja, hogy milyen tiszták voltak az ideai választások; de mutatja azt is, hogy milyen tiszták a — pécsi borok!

Baranyamegye is a hét közepeén esett tul a választásokon. Egy A n t a l t kihagytak most az országházból Baranyában; de bevittek helyette egy másikat. Csakhogy még amaz a választásig mameluk volt; es töegyökeres függetlenségi. S az egyik A n t a l bukása egy újabb függetlenséginek nyitott utat a parlamentbe; s a másik A n t a l győzedelme egy régi kormánypártinak tette ki a szűrét a hétköznapi felejtés oásisa legközepe-re. Egy harmadik kerületben a függetlenség zászlója kipróbált harcos kezében maradt; egy negyedikben pedig egy másfelé kacintgató harcos kezéből uj zászlótartó vette át, kit mi sem bir a függetlenségi zászlótól elcsabítani, különösen, mivel a zászlóhoz Kosuth Lajos neve fűzi. Mohácson, a hol már a költő szavai szerint „több is veszett”, a szerdai nap küzdelme is elveszett, hiába való volt. Már csak annyiból, hogy a választásból

fognak gyanúsítani azok a zsidó polgártársaink, akik a maguk dolgában mindig tulságosan érzékenyek szoktak lenni, de mások iránt nem kevésbé türelmetlenek; ez azonban nem gátolhat meg annak a köztapasztalati ténynek a konstataálásában, hogy mióta a zsidóságnak csak politikai jogai vannak, ezekkel mindig a hatalom polcán ülő kormány javára élt és soraikból csak kivételesen kerültek egyesek az ellenzék táborába.

Hasztalan hangoztatják most, hogy a zsidóságnak a kormány táborában a helye, mert a kormány liberális; ez egyszerűen ámitás. Hisz ha a zsidóság állásfoglalásánál a liberalizmus lenne a döntő, akkor az egész zsidóságot a függetlenségi és 48-as pártban kellett volna találunk akkor, amikor ez a párt volt az egyetlen, mely a liberális egyházpolitikaért küzdött; de a zsidóság akkor is ott volt a kormány táborában, amely mindig megakadályozta a függetlenségi liberális törekvéseit.

A szerdai választásnál leszavazott 947 kormánypárti szavazó közt is ott volt 470 hivatalos szavazat, kiknek legnagyobb része nem segít viselni a városi terheket, sőt körülbelül száz már nem is lakosa a városnak s a kormánypártra szavazott csaknem kétszáz zsidó szavazó, akiket azért vagyunk kénytelenek felekezeti szerint osztályozni, mert ők maguk is felekezeti minőségben adták le szavazataikat.

Ha még ehhez a két döntő hatalmi faktorhoz hozzávesszük a kormánypárti jelöltek ámitó ígéreteit, a melyek a kormány kegyétől függő mindenféle áldásnak bő hullását helyezik biztos kilátásba megválasztásuk esetére, a melyeknek a városi nép inkább hajlandó felülni, mint a szántó-vető falusi: akkor megnyerjük annak a rejtélynek a megfejtését, hogy mért van az elhanyagolt, kizsárolt és háttérbe szorított városoknak kivétel nélkül kormánypárti képviselőjük.

H i r e k.

Pécs, 1896. október hó 31.

Memento mori.

A memento mori lelket behavazó szezonja veti előre boruját. A halottak szent és melancholikus napjától negyvennyolc óra választ el még bennünket, de nekem már fülemben cseng Hamlet tépelődő filozofemája az elmúlásról és megérzem, hogy az elsorvadt levelek az ablakon verdeső őszi eső, az aláhanyatló nap korai bucsuja és a hűvös szellőjárás mind mind azt a megdöbbentő igazságot hirdetik, hogy meg kell halni.

Kibolyongok a sirok közé, a hol nem bánt senki és olvasom a fejták, az obeliszek és gránitemlékek hizelgő teliratát, melyet a kegyelet vés oda az élet utolsó hazugságaképpen. Minden emberről elismeri, hogy kiváló derék, becsületes volt, mihelyt meghalt és hasztalan keresem a hantok birodalmában, hogy merre aluszszák örök álmukat a gazemberek. Az élők országában minden lépten nyomon találkozunk velük, de mire idekerülnek, az „Entreprise des pompes funébres“ jutányos áron letagadja multjukat és minden áron a menyországba akarja juttatni őket, mintha bizony a mennybeli ítélőszék a sírfeliratok és nem az életben elkövetett tettek alapján hozná meg verdiktjét.

Fantazmagóriák üldöznek és látom a sirok megnyílását éppen úgy, a mint az a háborzongató krónikákban van rémségesen megírva. A halottak kikelnek koporsójukból és hófehér lepelben odasereglenek elé. Azután elmondják, hogy nemsokára milyen jó dolguk lesz. Eljön az élők kegyetele, a fájdalom megemlékezés és könyeivel beharmatozza a göröngyöket, virágjaival tavaszt varázsol a hervadás helyére, lobogó mécseinek ezreivel világosságot áraszt rövid időre az örök sötétség helyén. Ugy látom, hogy még a halottak is hiuk. Tetszik nekik, hogy róluk beszélnek, róluk emlékeznek az esztendő egyetlen napján, mert ime eldicsekednek vele a szellemek előttem.

Engem pedig bánt ez a hiuság és kiábrándítom őket.

— Csalódtok, ha azt hiszitek, hogy itt lesz mindenki, aki hizelgett nektek, szeretni látszott benneteket az életben és keserves szivszaggató zokogással siratta meg halalo-

tokat. A kegyelet elküldi ugyan egy hordárral az ő virágjait, de sokoldalú elfoglaltságával ő maga kimentti magát. Nem érnek rá az emberek a sirásra, a megemlékezésre. Különösen most nem érnek rá a képviselőválasztás idején.

A szellemek érdeklődni kezdenek és én tovább folytatom:

Igen, a földön most harc van; harc, a miről nem tudnak azok, a kik már a föld alatt vannak. Ti nektek elegendő ez a fehér lepel, de a földön rettegetően sok minden kell az embernek. A halál demokratikus, de az élet nem az. Az egyiknek fényes hivatal, a másiknak cím, kitüntetés, a harmadiknak mandátum és valamennyijüknek pénz, nagyon sok pénz kell. — Mert pénzen szerelmet, boldogságot, rangot, mandátumot egyaránt meg lehet vásárolni. A halállal pedig senki sem törődik, mert az ugyis ingyen eljön és elszállítja az embert rendeltetési helyére dijtalanul.

Ebben a harcban pedig csak az élőkkel törődik mindenki. — Hogy a halottakra is emlékezzünk, arra nem jut időnk. A halottak nem szavaznak, nem fizetnek, nem protegálnak és nem uralkodnak — ők hát nyugodjanak csendesesen, míg a modern praktikus emberész spodiumképpen nem hasznosíthatja porló csontjaikat. — Az élőkkel törődik mindenki, — az élőkkel vagyunk elfoglalva és minden percünk olyan drága, hogy az időnek fix árát szabjuk. Semmit sem csinálunk ingyen, nem lelkesedünk, nem szeretünk, nem dolgozunk és imádkozunk ingyen — hát emlékezni, hogy emlékezhettünk dijtalanul. Ezért ne számítsatok a kegyelet impozáns megnyilatkozására, legyetek tekintettel arra, hogy az emberek nagyon el vannak foglalva mostanában. — Szurják, vágják, fojtogatják és öldösis egymást azért, hogy megéljenek és nem érnek rá a halálra gondolni, mely egyszer valamikor mindennek véget vet. Leginkább csak a szegények, özvegyek, árvák és gyámoltalanok jönnek majd ide a halottak szent napján forró könyeikkel, mert nekik van ehhez idejük és van elég szomorúságuk. Ők is inkább irigylik az örökös csendet és nyugalmat, a melyben nektek részetek van — és vágyakoznak oda, a hol nem bántja, nem marja az erősebb a gyengét és a hol mindenki egyformán megpihenhet.

megválasztottként senki sem került ki; de igenis hasznos volt arra, hogy a mameluk jelölt legalább is lemondó kétséggel nézzen az új választás elé.

Baranya hát a választásoknál is megmutatta, hogy megtörhetlen hive a függetlenségnek. Igaz ugyan, hogy a főispánját is elküldte az országába, de egy főispán se azért főispán, hogy megbukjék a saját megyéjében, mint képviselőjelölt; különösen — ha úgy kedvez neki a sors, hogy mint főispán nem bukik meg. No meg az is szomorú valóság, hogy egy megcsontosodott mameluk mégis csak került ki a mi megyénkől is; de hát — tudvalevőleg — az egész országban a sógorság, komaság, családi összeköttetés ad ma hivatalt; mért ne adhatna hát képviselői mandátumot is. Az illető mameluk legalább mégis a — családjának volt jelöltje s még ő is büszkébb lehet a mandátumára, mint holmi — önjelöltből erőszakkal megválasztott négynapos képviselő.

A hét első pár napja kiesett a választási dicsőségéből. Ezek a régi sablon szerint folytak le, de nem keltettek semmi szenzációt. Pedig Olaszország és Montenegró össze házasodtak; a nagy Viktor Emánuel unokája elvette a kis Montenegró vajdájának a leányát feleségül. Astán meg a millenniumi kiállítás sorjátéka is megtörtént s különféle nyereségek „estek“ a szerencsés sorajegy tulajdonosokra. Furcsa, hogy a sorjáték huzásait éppen

a választások megkezdésére fejezték be. Egy időben kellett volna azokat a választásokkal megtartani, hogy kitűnt volna, hogy egy-egy sorjáték is nagyobb lutri már, mint a képviselőválasztás. Hiába a lutri terén csak egy reformátor lépett még fel s ma az is — asztalos; de a választásoknak megvan a maguk száz és száz Farkas Menyhértje, a ki palotát építtethetne mind a lélekvásárlásra kiadott temérdek pénzből.

Hogy ez a hét se muljék el kiállításai ünnepély nélkül, befejezték az iparművészeti palota építését s persze bankettet is tartottak utána. Különbben a kiállítást bezáró királyi kézirat is megjelent már e héten és a jövő heti krónikámat akár a kiállítás elsíratásával is kezdhetem majd.

A hét első napjain különben még a programbeszédet járták s hogy csak a főbeket emlitem Kossuth Makón, Jókai Karcagon (a mit ő valamelyik regényében Kardszagnak ír, de bizony a bukást hosta meg neki), Ugron Szatmárott, Apponyi Kassán és Fehérvári miniszter Temesvárott beszéltek.

Ez utóbbi az „isten, a haza és a király“ nevében biztatta kitartásra a jó temesváriakat de bizony Temesvárott és mindenütt az országban — Bánffy nevében indultak a harcra és csikarták ki a választásokon a győzelmeket.

Minden néven nevezhető és minden elképzelhető eszközzel folytatott küzdelmük

dacára is azonban Magyarország független polgárai kitartották a függetlenség zászlaja mellett és az országházába mégis csak bejut az a régi, az a rettegett ellenzék, melyet — a kvóta felemelése érdekében — most ki akart országgházbólítani a hajdan való szolnok-dobokai basa. Bejut bizony, sőt a néppárt is megszorodik (ne tessék rosszat gondolni) a Zelenyák páter most már nem fogja egyedül képviselni a pártot is, a pártklubot is. No meg választóit és magamagát. Bár hogy ő maga ki nem maradt a parlamentből, az csupán csak egy szótöbbségen mult. A néppárt pedig ezentul nem — egy képviselőből fog állani; lesznek 16-20-an is s hogy mind könyörtelenül fogják útni az „átkos kormányt“, az — csakugyan — több, mint bizonyos.

És kérdezzük: hát kellett ez Bánffynak? Hát nem volt neki elég az eddigi Ugron párt, Kossuth párt, nemzeti-párt és Szapáry-párt; kellett még hozzá — néppárt is?!

Egyelőre azonban többségben van a kormány pártja; sok a mameluk, különösen az új s ez a hét szülte mind őket Bánffynak. Az ujdonsült apa öröme most nagy és országvilágra szóló; de az anya, a haza, az szomorodik és várja az orvost, ki betegségéből meggyógyítsa.

S nem lehetetlen, hogy Bánffy bukása lesz ez a gyógyító orvosság.

Kövágó Őrs.

A szellemek a zugó szél szárnyán rohanak tovább és a halálra való emlékezést azoknak hagyják, a kik még tudnak — emlékezni.

Naptár 1896. november 1-én és 2-án.

Naptár: vasárnap, nov. 1. — Róm. kath.: Mindszente napja. — Prot.: Mindszent. — Görögkel. (okt. 20.) Artemisz. — Zsidó: Marcheschwan 25. — Nap két 6 óra 30 perckor; nyugszik 4 óra 24 perckor — Hold két éjjel 1 óra 13 perckor; nyugszik délután 2 óra 18 perckor. — Hétfő, nov. 2. — Róm. kath.: Halottak napja. — Prot.: Viktorin. — Görögkel. (okt. 21.) Hiláron. — Zsidó: Marcheschwan 26. — Nap két 6 óra 31 perckor; nyugszik 4 óra 25 perckor. — Hold két éjjel 2 óra 35 perckor; nyugszik délután 2 óra 37 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 8 Celsius fok meleg; légnyomás 749. — Kilátás: a központi meteorologiai intézet jelzése szerint száraz és enyhe idő várható.

Színház: vasárnap az „Ember tragédiája”; hétfőn „Molnár és gyermeke.”

Pécsi Izs. hitközség közgyűlése vasárnap d. e. 10 órakor.

— **(Halottak emléke.)** Holnapután lesz a katolikus egyház gyásznapja a halottak napja. Ezt megelőzőleg, holnap (vasárnap) este történik meg a sírok kivilágítása a temetőben, a mikor a kegyelet leírója adóját a halottak iránt s fényárban uszik a holtak hazája. A pécsi temetőben a kivilágítás este 6 órakor kezdődik s a hét órai harangzó után ér véget. Halottak napján a budai temető kápolnájában gyászistentisztelet lesz; valamint az összes templomokban rekviemek tartatnak e napon: vasárnap délután pedig a mindenszentek litániáját mondják.

— **(Katonák ébresztője.)** Eddig reggel 5 órakor fújták a kaszárnyákban az ébresztőt és november elsejétől egészen a jövő év áprilisáig, tehát a téli hónapokon át, reggel 6 órakor fogják azt fujni. A „tagraver”, aminek a kaszárnya nyelve mondja az ébresztőt, egy órával később fogja megörvendeztetni a katonákat, akiknek napi parancsban ma adták tudtul ezt a nevezetes eseményt. Semmi kétség tehát, hogy már a vitéz katonák is készülődnek a télre. Ez az órávaltozás a készülődéseknek első jele, nem sokára követni fogja az a nevezetes változás, amikor a katonák is köpönyeget huzhatnak, azután a szellőztető készülékek részben való elzárására vonatkozó utasítások s végül a lehető legkisebb adagokban kiszolgáltított fűtőanyag. Így fogadja a katonaság fokozatosan a telet. Nem mondanánk igazat, azt állítván, hogy a derék hadfiak valami nagyon törődnek mindezekkel az intézkedésekkel. A katonák bibliája: a „Dienstreglement” azt rendeli, hogy a téli hónapokban 6 órakor kell ébresztőt fujni, hát szót fogadnak e rendelkezésnek, de ennek nincsen semmi különös jelentősége. A katonagyerekek rendszerint úgy sem hallják az ébresztőt, mert a mikor a kürtös teli pofával elfujja, akkor már a katonák messze a kaszárnyától a járás, állás és futás titokzatos fortélyait tanulják. Ez az ébresztő csak olyan parádé, régi szokás, de katonák, amilyen önérzetes emberek, bizonyára azt hiszik, hogy nem tudna felkelni a nap és örökké tartana az éjszaka, ha egyszer elfelejtenének ébresztőt fujni.

— **(A Mária Dorottya-Egyesületéről.)** Vettük a Mária Dorottya-Egyesület második évkönyvét, mely a tanítónők Otthonának megnyitására az 1895-ik év végéig

számol be az egyesület működéséről. Az évkönyvet Radnai Jenőné, titkár szerkesztette s Magyarország ezeréves fennállásának emlékére kiadta az egyesület. Az Évkönyv közli az egyesület történetét, az erdélyrezi, az ujvidéki, győri és a fumei körök megalakulását, a tanítónői szakosztály és a tanítók Otthonának leírását; gróf Csáky Albinné és Zirczen Janka arcképét, az egyesület alapító tagjai névsorát, végül a vidéki körök alapsabály-mintáját. Az egyesület választmányában ott találjuk Brázay Kálmánt, Salamon József baranyamegyei kir. tanfelügyelőt, továbbá Kovácsné Nagy Lujzát (Szegvárdról) és Nagyné Csorba Máriát (Kaposvárról.) Végül azt kérdezzük meg meg, hogy az egyesület miért cimezi magát következetesen Mária Dorothea-Egyesületnek, mikor Dorothea magyarul Dorottya?

— **(Csillaghullás.)** A novemberi katonai előléptetések a hadsereg hivatalos lapjának mai száma fogja közölni. Mint értesülünk, a honvédségnél is több előléptetés várható s így a pécsi 19-ik honvédszázadnál Kiss Zsigmond zászlóaljparancsnok alezredessé, Gyenes János és Cserenyés Géza hadnagy főhadnagyká, Hallósy Ödön és Tóth István tiszhelyettesek pedig hadnagyká lettek kinevezve.

— **(Panasz.)** Tudvalevő dolog, hogy a magyarországi latin és görög szertartású tanítók, kiknek csekélyebb javadalmazásuk van, egyházmegyék szerint időnkint és évenként is a körülményekhez képest a fentjelt országos alaphoz segélyezést nyernek. Egy hegyháti rk. tanító érzékeny panaszát kaptuk ez iránt, hogy dacára annak, miszerint az ő kérvénye ez iránt az első közt volt és mint valóban sanyaru viszonyok közt élő igen-igen szerény javadalmazású tanító, ebben az áldásos támogatásban még sem részesült. Hanem inkább azt tapasztalta, hogy ezen segélyben éppen a jobb javadalmazású tanítók részesültek túlnyomó részben. Kíváncsú, hogy az illetékes körök ennek elbírálása tekintetében körültekintőbben járjanak el annál is inkább, mert ez alaphoz a jobb és csekélyebb javadalmazású tanítók egyformán járulnak hozzá évi befizetéseikkel.

— **(Ujjoncok eskütelétele.)** Holnap, (vasárnap) reggel tessék le az esküt az októberben berukkolt ujjoncok. A teljes díszben megtörténendő eskütelétele a légszeggyári laktanya előtti gyakorló téren lesz, hol reggel 7 órakor az ujjoncok tábori misét hallgatnak, melyet Magenheim József belvárosi plebános celebrál s azután következik az eskütelétele, melyet a magyar, német és horvát nyelvű ujjoncok saját nyelvükön teljesítenek s végül az ujjoncokhoz beszédet intéznek s azok elléptetnek az ezredparancsnok előtt.

— **(A hurcolkodó város.)** Ma reggel az emberek egy része arra ébredt fel, hogy szétszedik alatta az ágyát és kimozdítják helyükből a szekrényeit. A házak lépcsőin mindenütt görnyedő hordárok cipelték a nehéz butordarabokat, az utcákon pedig ismét feltűntek azok a nyikorgó bölcsők és gyerek-kocsik, amikben ilyenkor bábék helyett konyhaeszközöket, madárkalitkákat és leveses tálat szokás szállítani. A novem-

beri hásbérnegyed rettegett napjától ugyan még 24 óra választ el bennünket, de a lakók nagyrésze azért megkezdte a költözködést az új tanyákba, amelyek már türesek. Hurcolkodik hát a város. Az egy évnegyedig nélkülözött régi alakok ismét feltűnnek az utcákon és betölti a levegőt a butorszállító kocsisok hangos káromkodása. Természetes, hogy most egy két napig az ugynevezett „forgalmi zavarok” is megszaporodnak, mert a butorszállító kocsisok megkövetelik mindenkitől, hogy nekik kitérjen. Hogy pedig est a kívánságukat nem mindig teljesítik, az természetes és így a dolog vége rendszeren az, hogy a rendnek hivatalos óre igazítja el a forgalmi zavart.

— **(Körözött leány.)** Pehm Aurélia Olga, pécsi születésű, 19 éves hajadon Budapesten lopást követett el s a lopás elkövetése után eltűnt. Most a budapesti kir. törvényszék körözötti országszerte, hogy ha valahol feltalálható lenne, a törvényszék előtt adjon számot elkövetett bűneiért.

— **(A kerékpár-sport haladása.)** Mi másról tanuskodnék az az intézet, melyet Frank József nyitott Pécsen, mint a kerékpár-sport haladásáról. Az „Első pécsi kerékpár-javító intézet”, mely havi átalányfizetésre dolgozik, a legújabb jele a kerékpár-sport haladásának. Az új intézet a kerékpárok folyton kifogástalan jókarban tartására vállalkozik s javításokat pontosan eszközöl. Az intézet utján végül a kerékpár-sport kedvelői magukat baleset, kerékpáraikat pedig tűzkár ellen is biztosíthatják. Ajánljuk az új és praktikus intézetet kerékpárosaink figyelmébe.

— **(A tegnapi családi dráma)** halottját, Smarka Ferenc bányamunkást, a budai temető halottasházából ma eltemették. Minthogy az öngyilkosság kétségen kívül állott, a boncolást mellőzték az elhaltnál és anélkül temették el. Felesége, kit a városi kórházban ápolnak, különösen bal melle felső részén kapott egy mélyebb, 4 milliméternyi széles szurást, mely könnyen veszélyessé válhatott volna, ha egy kissé lejjebb történe, mert szívet hatotta volna keresztül. Így azonban az „asszony” sebesülését nem veszélyesek s egy-két heti gyógyulást fognak igénybevenni.

— **(Meghíusult zsebmetszés.)** A mai hetipiacon Kötési Rozália, patácsi leányszónak a zsebéből egy ismeretlen suhanc ki akarta csenni a pénztárcáját. A leány azonban idejekorán észrevette és lármát csapott, mire a rajtakapott zsebmetsző futásnak eredt. Sikertült is neki elmenekülnie úgy, hogy nem tudták kézrekeríteni s a szerencsés leányszó ugyancsak áldotta szerencséséjét, mert ha nem kapja rajta a zsebmetszőt, tíz forintja bánja, mivel éppen annyi pénz volt a zsebében. A megugrott zsebmetszőt keresik.

— **(Keresd a férfit.)** A francia közmondás, „hogy keresd az asszonyt”, már idejét multá; most már „keresd a férfit” a jelező s bizony megtörténik gyakran, hogy a rendőrség segítségét is igénybe veszik egy-egy férfi keresésénél. Ma is egy ilyen ügyben tettek panaszt a rendőrségnél. Egy csinos, kackiás menyecske volt a panaszttevő

és nem kevesebbet kért, mint, hogy keressék meg a — vőlegényét. Igaz ugyan, hogy nincs kint még a nevük a drót alatt, de hát ő és a legény már teljesen megértették egymást. Annyira még pedig, hogy a menyecske pár rövid hét leforgása alatt 25 frt késspénzt adta át a legénynek, meg egy öltözet ruhával, s egy zsebórával is meglepte. És most a legény nincs sehol. A huszonöt frtot pedig már arra adta neki a menyecske, hogy szeresse meg a kihirdetéshez szükséges írásokat és aztán menjenek jelentkezni az anyakönyvvezető elé. A legény zsebre is vágta a pénst, de aztán mind a mai napig nem látta az ujdonsült menyasszonyt. Megszökött a kihirdetés elől, annyi már bizonyos. Őt magát nem is sajnálja, most már a menyecske; csak a 25 frtot s ezért kérte a rendőrséget, hogy keresse a megugrott legényt.

— **(Haktüldetett.)** A következő nyilatkozat külsőre kértünk föl, melyet minden váltostatis nélkül adunk közre: „A 28-iki számban „megkergetett néppárti jelölt” cím alatt megjelent közleményt illetőleg a lényegre nézve a valóságnak megfelelően azt a helyreigazítást kérem, hogy engem nem a választó polgárok, hanem a Jeczenasky családjei inszultáltak.

Tisztelettel

Pécs, 1896. október 30.

Dr. Darányi Ferenc.

— **(Névmagyarosítás egyszerűsítése.)** A központi névmagyarosító társaság beadványára a belügyminiszter az állami alkalmazottak névmagyarosításának megkönnyíthetése és egyszerűsítése érdekében valamenynyit törvényhatóságokhoz a következő körrendeletet intézte: „A névmagyarosítás iránt újabbán nagyobb mérvben nyilvánuló törekvést lehetőleg elősegítendő, intéztem a törvényhatóságok, hogy bármely késszolgálatban alkalmazva levő egyének névváltostatisa esetében az illetőségi hatóság nyilatkozatának gyakran hosszabb időt igénylő beszerzésétől eltekintve, minél fogva az említett egyénektől névváltostatis iránti kérvények bemutatásánál ilyan nem kívánandó, hanem a kérvény véleményes jelentése kíséretében hoztam késedőlam nélkül felterjesztendő. Bpesti stb. A miniszter helyett Latkóczy Imre s. k. államtitkár.

— **(Kifosztott kis legény.)** Úgy látszik, a hideg idők közeledtével megkezdődik a gyermekfosztogatók működése is. Most ugyan még bent a városban nem mernek mutatkozni, de az országutakon máris megpróbálják a szerencsét. Erre mutat az az eset, mely tegnap délután történt a rágvárosi országúton, hol Knoll Ersei, hat éves kis leány igyekezett, haza Magyar Úröghre. Amint ment, egyszerre mellé szegődött egy öreg, vándor cigány kinészetű asszony, a ki cukrot adott neki s annyira magához édesgette, hogy a leány letért vele az országútról a mezőre, a merre — az asszony szerint — hamarabb haza lehet érní. Itt aztán az asszony szépen lekerítette a kisleányról meleg nagykendőjét, elvette tőle esztét fülönfüggőt is s azokkal odább állt. A kifosztott leányka sirva barangolt a mezőkön, míg alkonyatkor végre találkozott emberekkel, kiknek elmondta a dolgot s akik aztán hazavezették a kifosztott

leányt. A fosztogató asszony, ki a legnagyobb valószínűség szerint, kóbor cigány asszony volt, még nem került meg.

— **(A végrehajtott vakációja.)** Két hét óta nem volt végrehajtás az egész országban. Nem azért, mintha a fizetni nem tudó adósok egyszerre megszűntek volna, vagy a hitelenőket megszállta volna valami nagylelkűség, hanem azért, mivel asilágyosmálói Bánffy Demó báró ur ő kegyelmessége a választások előtt 10 nappal 20 napra fel függesztette az árveréseket, vakációt adván ily módon az összes végrehajtóknak, a kik azt bizonyára assal hálálták meg, hogy felcsaptak korteseknek. Egy pár napig tart már csak ez az adósokra boldog állapot. A hues napi szünet mihamar letelik. A képviselők 95 százaléka ki van már nevezve, nem kell kimélni sem a választó adósokat, sem a kortes-végrehajtókat. Less is dolguk elég a szünet után. Pereg majd a dob országsserte, hangzik mindenfelé az „először — másodsor — senki többet? — harmadszor!” Kivisszik az ólból a lovat, tehenet, kihussák a párnát a gondterhelt fej alól. Es less a jövő hetekben. Aztán — hiszen van vagy 300 kormánypárti képviselő — főlemelik a kvótát. Nem sokkal, ne féljete, csak 2-3 százalékkal. Hanem ez nagyon sok millió forintot jelent. Emelik az adót, emelnek mindent, hogy teljék a nagyobb kvótára. S est valetok fizettetik meg, választó polgárok. A verejték csakugyan véres less immár és peregni fog a dob mindíg és mindenfelé, gyámindulójaként egy gyöngylelkű választóktól megvett s az osztráknak eladott haldeklő országának.

— **(A gonosz mostoha.)** Bálint Katalin, bár nem szereti a gyermekeket, mégis öv egy emberhez szegődött élettársul. Igaz, hogy csak — balkéssre, de azért mégis ur lett az öv egy házában s elnyemta az apai eszben az első feleségtől maradt két kis árva iránti szeretetet is. Ő maga aztán gonosz mostohája lett a két gyereknek; rosszul bánt valók, ütötte-verte őket folyton. Tegnap este is megverte a két kis árva, ehkor, azonban akadt valami jóssivü ember és jelentést tett az esetről a rendőrségnek. Onnan Kovács Antal ügyeltes rendőrbiztos kiment Bálint Katalinéhoz és csakugyan meggyőződött, hogy a gyermekeket mikép sanyargatja, üti-veri mostohájuk. S mert az árva apja kijelentette, hogy ő gyerekei érdekében nem tehet semmit s vissont az asszonyt se küldheti el a hástól, mert nem kap másikat. Hát inkább a két gyereket engedte el magától, a kiket a rendőrkapitánysság továbbbi intéskedésig a Rudolfineumban helyezte el, hogy ne legyenek utjában a gonosz mostohának.

— **(Megkergetett tolvaj.)** Nemcsak a győstes mameluk képviselőkre jár most rossz világ; velők hasonló sorsban részesülnek a tolvajok is. Ezeket is megkergetik s éppen olyankor, mikor a siker már az övék, a győzelem, azaz hogy a lopott jószág a kezükben van. Erre vall legalább az az eset, amely tegnap este 10 óra tájban történt a Mezőszél-utcában s melynek a hőse egy csirketolvaj, meg a csirkék gazdája. Valami ingyen csirkehusra éhezett csavargó

ugyanis belopózott a mezőszél-utca egyik házában udvarára s ott a csirkeólat szemelte ki működése szinteről. Nem járt el azonban a kellő óvatossággal, mert észrevették és éppen abban a peroben lépett ki a ház gazdája, mikor a tolvaj négy darab csirkével a kezében átugrott a kapun. De a gazda sem volt rest, hanem utána futott és mindentűt a nyomában járt. Hanem hát épen ez volt a baj, hogy csak a nyomában. Mert az üldözött tolvaj mikor látta, hogy más menekvés nincs, eleresztette a csirkéket, ő maga pedig beugrott a szigetvárosi temetőbe és ott eltűnt a sirok között. A csirkéket ma reggel tudta összeszedni a gazda asszony, de a megkergetett tolvajnak nyoma vessett.

— **(Letűnt dicsőség.)** Letűntek a szép napjai, a nagy dicsősége a tarka alkotmányos dekorációnak, piros tollnak, fehér tollnak, zöld tollnak, zászlóknak, kokárdáknak — öt esztendőre, vagy a Bánffy meg a — kvóta tudja, mennyi időre . . . A kalapok mellől eltűntek a piros tollak, a házokról a tarka trikolorok, megint pusztá, azürke, egyhangú a város képe, semmi nyoma már a nagy csatának, mintha nem is tegnapelőtt lett volna. Sic transit . . . így mulik el minden dicsősége a világnak, a büszkén viselt tarka tollak, a fenn lobogtatott trikolorok eltűntek a szemek elől, tegnap még kényes harci jelvény, ma csak lom . . .

— **(Sok a jóból.)** Sokat vett be a jóból, asahogy a pálinkából, tegnap este egy napesámos ember, s aztán a siklósi-utca végén minden áron azon volt, hogy magára terelje a közfgyelmet. Es sikerült is neki, ugyannyira, hogy végre rendőrök is érkeztek s be akarták invitálni a kóterbe. Es ellen azonban kifogásai voltak az öregnek s megcselenkedett minden, erejéből kitelhető ellenállást. Ami végre úgy kimerítette, hogy összeesett és a mámor jótékony álma borult esempillái fölé. Mit volt mit tenni, ki kellett rukkolatni a hordágyat s azon bessállítani az öreget a kórhásba, hogy ott aludja ki magából a pálinkát.

— **(Megvadult lovak.)** Ma reggel a külső Miskár utcában egy ház előtt álló kocsi lovai valamitől megvadultak és a kocsit, melyen senki sem volt, elragadták. Vad száguldással rohantak le a népes Miskár utcába, hól Kisstics Valéria nevü kis leánykát majd elgázolták s azt csak egy arra járó munkás ember lélekjelenléte mentette meg a vessedelemtől. A munkás ugyanis még idejekorán a kisleány mellé ugrott és karjánál fogva elkapta a lovak elől. A megvadult lovakat csak a Klimó-utca torkolatánál birták megfékezni.

— **(Hamis ötösök, tízesek.)** Számos helyről írják, hogy az utóbbi időben rendkívül nagy számmal jöttek hamis öt- és tízforintos bankjegyek forgalomba. A hamis bankók oly ügyes utánzatok, hogy még szakértők is nehezen ismerhetik fel. Jó less, ha a közönség óvatosan megnézi a bankókat, mielőtt elvonná.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

A legújabb külföldi gyártmányu villamvilágítási czikkok, u. m. csillárok, fali karok, álló és függőlámpák, szobadiszek, valamint mindenféle világos, homályos és színes izzótestek minden világosság erejéig eredeti gyári árak mellett kaphatók Schönwald Imre ékszerésznél Pécsen Király (fő) utca.

Pécsi nemzeti színház.

II. Bérlet 1. sz. 30-ik előadás.

1896. nov. 1-én (vasárnap.)

Az ember tragédiája.

Dramai költemény 11 képben. Irta Madách Imre.

II. Bérlet 2. sz. 31-ik előadás.

1896. november 2-án (hétfőn.)

A molnár és gyermeke.

Népdráma 5 felvonásban, Ratspach után fordította Szerdahelyi.

Kedden: Gasparone, operett.

Az előadás kezdete fél 8 órakor.

Művészet, irodalom.

⊙ Az Ember tragédiájának tegnapi harmadik előadása is meglehetősen publikumot vonzott. Az előadás a régi jó volt. Csiky László, Ádám fárasztó és nehéz

szerepében, bevégzett alkotást mutatott be; Baghy Gyula pedig Lucifert teljesen átértett és átértett játékkal állította előnk úgy, hogy alakítása a művészet magaslatára emelkedett. Különben Baghy egyik legképezebb, legértelmesebb tagja a társulatnak, aki minden szerepébe életet és vért tud önteni a csak eddigi sikereinek szép számát gyarapította Lucifer megalkotásával. K. Bresnai Anna méltó partnere volt Csikynek a általában az összes szereplők úgy játszottak ma is, hogy az „Ember tragédiájá”-nak előadása kiemelkedő mozzanata marad a szezonnak.

(→)

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. november 2-án.

6598. Frikker Antal és társa ellen lopás miatt.

6599. Nagy József ellen lopás büntetésének kísérlete miatt.

6570. Hife József ellen lopás miatt.

6571. Kovács Ernő ellen vétkes bukás büntette miatt.

1896. november 4-én.

6600. Nagy Pál József és társa ellen lopás miatt.

6614. Szillasi József ellen lopás miatt.

6621. Mátyás Vince ellen súlyos testi sértés miatt.

Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. november hó 2-án.

1. Bors Johanna — Schleicher Viktor és társai 8 óra 30 perc.

2. Kreth János — ösv. Schneider Jánosné és társai 9 óra.

3. Kreth János — ösv. Schneider Jánosné és társai 9 óra 30 perc.

1896. november hó 4-én.

1. Schvabach Zs. G. — Holdner Ábrahám 8 óra 30 perc.

2. Engel József fia cég — Husnik József 9 óra.

3. Steinovits Satokó — Stajkovits Ignó 9 óra 30 perc.

4. Bene János — Hitz Juli 10 óra.

5. Fein Ignácné — Reif Károly 10 óra 30 p.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. évi november hó 3-án.

Előadó: Farkas.

1. Ösv. Runge Józsefné — Dócsi Józsefné és társai délelőtt 9 óra.

2. Kocsis Ignác — Heiness János délelőtt 9 óra 15 perc.

3. Steiner Dávid — Sáska János és neje d. e. 9 óra 30 perc.

XVI.

És megint tavass lett.

Ismet megjött, mint annyi eszerer már. Tavass lett, új tavass; a tél után azonban minden hasonló a tavasshoz. Nem változott mit sem; csak az emberek változtak meg és lettek öregebben egy esztendővel.

Egyik tavasztól a másikig annyi minden történik a természetben a csak egyetlen tél is elfelejteti mind, úgy, hogy az új tavaszt úgy üdvözljük, mintha soha láttuk volna. Az emberi szívvvel azonban már nem így vagyunk. Abban is történik egyik tavasztól a másikig sok minden, de nem képes elfeledtetni nem egy tél, de egy egész emberöltő sem velünk a történeteket. S bár változunk, bár egy évvel megöregszünk, de emlékeink nem változnak a örökifjak maradnak. Legfelebb, ha megszaporodnak, ha jön hozzájuk még egy csomó emlék, mind felejtethetetlen.

A Lazarovits Demeter egykori sásfészke is hogy megváltozott. Ma kedves galambduc az, melyben azonban pár nélkül van lakó a melyet körülrepdesnek, ajtaján kibejárnak az örves galambok, hogy lát ha el tudnák csalni a páratlan galambot magukhoz; vagy befészkelhetnének ducába párjaként a páratlan lakónak.

A galambduc páratlan galambja azonban nem mutat erre nagy hajlandóságot. Örömmel veszi a sok

És felkel a megy a hálószobája ajtaja felé.

Erdős is indult a mikor az asszony pár lépéssel visszafordul, a tekintetük találkozik. Lassó párás az; valami bilincselő hidegség esé.

— Hja, megálljon; majd el is felejtettem. Nem mondaná meg az okát, hogy mért ejtette ki azokat a bizonyos szavakat ott, a lakodalmon.

A férfi kérdő tekintete reátapad a szavakra a kénytelen leutáni a szeméit előtte.

— Hát már nem emlékszik? „Nem, lesem én boldog soha; nem is tudom mi a boldogság.” Ezeket mondta. Tudja már?!

És leül az ajtó melletti kerovetre a várja, hogy mit tesz a férfi.

S az is, mint egy ellenállhatatlan varásnak engedve, visszatér az ajtóból, melynek már kilincsen volt a keze és leül szembe vele egy kis fauteuilbe.

— Röviden megmagyarázhatom, asszonyom. Mióta kegyed ismer, megismerhetett eléggé. Tudja, hogy ábrándoknak nem élek soha a csak a reális élet iránt van érzékem. Hogy is lenne ez másképp egy olyan embernél, ki már gyerek korában nélkülözések között nőtt fel és . . .

— És most is, ugy-e, nagy tehetségeinek nem megfelelő állásban, egy gyámoltalan ösvegy ingóbingóságaira kénytelen gondot viselni?

— Nem, asszonyom. Ez nem bánt. Sőt áldom a sorsot, hogy ide vezérelt. És mégis, tudhatom-e, hogy mi fog velem már akár holnap is történni?!

— Szegény ember, hát mivel érdemelte ki haragomat, hogy fél a holnaptól?

4. Huck Katalin — Müller Teréz délelőtt 9 óra 45 perc.
 5. Blum Miksa — Schlesinger József délelőtt 11 óra.
 Előadó: Dr. Dobi.
 6. Rada Ferenc — Gécsi József d. e. 10 ó.
 7. Pál Sára mint gyám — Nagy Timus és társa délelőtt 10 óra 15 perc.
 8. Bölcsey Gyula — Prokic Ignó délelőtt 10 óra 30 perc.
 9. Hübel Károly — Csomor Mihály délelőtt 10 óra 45 perc.

Közgazdaság.

□ **Ingyenes erdőültetés.** A földművelésügyi miniszterium az erdőbirtokosokhoz felhívást intéz, mely szerint azok az erdőbirtokosok, akik az 1879. évi XXXI. törvény-cikk 165. §-ában megjelölt kopár és futóhomok beerdősítése végett, a jövő 1897. évben az állam részéről csemetékben ingyen részeseit kívánják, felhivatnak, hogy ebbeli 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványaikat, annak megjelölésével, hogy mely község határában, hány kat. hold nagyságu, mely talajnemhez tartozó területet, mely fajból való és hány éves csemetékkel óhajtának beültetni s továbbá, hogy a csemeték mily cím alatt, mely vasuti állomásra és a jövő tavaszán és őszén küldendőké a folyamodó lakhelyének pontos megjelölése mellett, az illető ker. kir. erdőfelügyelőség-

nél, legkésőbb f. évi dec. hó végéig, annál is inkább adják be, mivel később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. A kopárok erdősítésére adandó csemeték termelési, kiemelési, csomagolási s a vasúthoz való szállítási költségeit az országos alap fedezi és csupán a gyorsárak szerinti szállítási díjat — melyre nézve a hazai vasutak mérséklést engedélyeztek — viseli az átvétel alkalmával a jelentkezett erdőbirtokos. — Figyelmeztetnek egyuttal az erdőbirtokosok, hogy a mennyiben a rendelkezésre álló csemetemennyiség megengedi, a vágás területek felújításához is fognak adományoztatni csemeték; még pedig azon kis- és közép-birtokosok részére, kik kiterjedelmű és csekélyebb jövedelmezőségű erdejük fenntartásához szükséges csemetéket a saját területükön és költségükön termelni nem képesek, épp úgy, mint a kopár területek erdősítésére ingyen, a nagybirtokosok részére pedig a csemeték árának vagyis kerütköltségének megtérítése mellett.

□ **Millenniumi menettértilti és egyéb kedvezményes jegyek érvényessége.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága figyelmezteti az utazó közönséget, hogy az összes bel- és külföldi állomásokon váltott 14, illetve 30 napigérvényes menetjegyek, továbbá az ezredéves országos kiállítás igazgatósága által kiadott menettértilti fűzetjegyek érvényessége ez évi november 15-dikig, illetve 30 ig (bezárólag) lejár olyképen, hogy a visszautazásnak e napokon éjfélkor be kell fejezve

lenni A vidéki kiállítók, bizottságok tagjai stb. a birtokukban levő kékszinű igazolvány alapján azonban a kedvezmény ez évi december 31-ig vehető igénybe.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzették Pécs szab. kir. város 1896. évi október 31. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsáknaként számítatnak.

Busa uj 6.60—6.70; kétszeres uj 5.70—5.80
 rozs uj 5.60—5.70; árpa őszi 3.40—3.50; tavaszi 4.10—4.60; zab tavaszi 4.70—4.80; búkköny — — — —;
 kukorica uj 3.10—3.30; kukorica ó — — — —;
 széna 1.40—1.50; szalma —80. l.—

Kisálat: erős, mintegy 350 gabona-kocsi volt a piacon.

TÁVIRATOK.

— **Választások az országban.**

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.)

Miskolc. Mocsáry Lajos függetlenségi ellenében Lánczy Leó kormánypárti; a II. kerületben Herman Ottó ellenében Szemere Atilla szintén kormánypárti választatott meg.

Bodajk. Fiáth Miklós b. kormánypárti megválasztatott.

Alsó-Kubin. Kubinyi Árpád kormánypárti.

Enying. Purgly Sándor kormánypárti.
Ugod. Pongrácz Amzelm b. kormánypárti.

Somlyó-Vásárhely. Meszlény Pál néppárti győzött.

A szép asszony mosolygása csengő kacagásba vesz, hanem egyszerre eikomolyodik.

— Értem már. Nem találja megfelelőnek mai helyzetét. És arra gondol, hogy végre is meg kell kezdenie a küzdelmet kitűzött céljaiért. Hiszen emlékszem, beszélt egyszer, hogy szülővárosában ha felvonná a harcot, hát diadal esetén nagy diadalt aratna. Talán még az országházba is bejutna s megnyílnék előtte a közélet szereplőköre.

— Igen asszonyom. De mért küzdjek: ez az; mit meg nem érthetek. Egyedül, magamra hagyatva állok; sikereimben senki nem osztozik, fáradságaim után nem tudok megpihenni sehol. Nincs kedvem a küzdéshez, nincs kedvem az életharchoz, mert ugyis céltalan.

Liána feláll és oda lép a férfihoz.

— Hát nem tudna harcolni a boldogságért sem? Hát nem volna ereje a küzdelemhez akkor sem, ha ölelő karok várnák, ha szerelmet nyerne pályabérül küzdelmeiért?

Csengő és behizelgő a hangja. Meleg és forró, szinte perzsel a heve. S ott áll a férfi előtt hódító szépsége teljességében, kívánatos asszonyi bája minden fegyverével. Égető tüzrel a szemében, lázas lehellettel az ajkán, pihegő kebelével, érdekesen és érdeklődve.

Amaz még nincs a hatalmában teljesen. Még bir gondolkodni, még nem veszté el az esztét s nagyon is józanul feleli tompa, lemondó hangon:

— Nem lesz ez az én sorsom sohase!

Egyszerre azonban megcsapja az arcát az asszony

szeméből felé sugárzó égető tűz, a lázas lehellet megperzseli az agyát s a csengő, meleg, szinte forró hang elveszi az esztét. És utána nyul, felkelve helyéből, Liána kicsiny puha keze után, mely nem vonzódik vissza előle. Megfogja azt s azután egyszerre, mint a részeg, akin kitör a mámor, átkapja erős karjával karcsu derekát, odahajol hozzá és úgy mondja a szemébe szenvedélyvel.

— Csak egyetlen asszonyért lennék képes élni s ez kegyed asszonyom!

S az a halk sikoly a mely Liána ajkán kitör, két szomjas csókba fullad s aztán csendes lesz minden.

Kint pedig a majorház udvarán a kakas kukorékolása jeizi a hajnal közeledtét.

Pétevávár. Károlyi Sándor gróf pártokivüli.

Gyöngyös-Pata. Biró Lajos nemzeti párti.

Kézdi-Vásárhely. Bély László kormánypárti.

Nyárad-Szereda. Szentiványi Kálmán kormánypárti.

Fiume. Batthyány Tivadar eddigi képviselőt ma egyhangulag megválasztották.

Gyula. Terényi Lajos kormánypárti és Bartha Miklós közt elkecseregett küzdelem folyik.

Pótválasztások. Pestmegye központi választmánya Vácott és Ráckeven a pótválasztást november 12 ére tűzte ki.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

H i r d e t é s e k.

Pilzeni kimérési sör.

Van szerencsénk ezennel tudomására hozni, hogy

kimérési sörünk

csapolása folyó évi november hó 8-án kezdődik és bátorokodunk azt a t. fogyasztóknak legjobban ajánlani.

Megrendeléseket kérünk képviselőnkhez Löffelmann Vilmos urhoz Budapest, IX., Ranolder utca 4. szám., Pilzeni sörcsarnok V., Thonetudvar.

Kimérés

Pécsett, NICK A. K.

és

Ifj. SCHOLZ ANTAKNÁL.

Pilzen, 1896. november havában.

Alapított 1842.

Polgári serfőződe Pilzenben.

Első rangu szálloda

a főváros közepén

„Vadászkürt-szálloda“ BUDAPESTEN.

Ujonan berendezve: Lift, villamos világítás, fürdők, távbeszélő, mérsékelt árak u. m.: szép nagy utcai szobák:

I. emeleten 4.50 frt

II. „ 3.50 „

III. „ 2.50 „

Udvari szobák 1.50—2.50-ig.

Huzamosabb tartózkodásnál 20% engedmény.

Lakosztályok téli tartózkodásra egyezség szerint.
MAGYAR ÉS FRANCZIA KONYHA:

Saját termésű borok.

Kammer Ernő
tulajdonos.

Photoplastikai. Nemzetközi Panoráma.

Látható: Széchenyi téren a Ribay-kávéház mellett naponta d. u. 4 órától este 10 óráig.

Ezen a héten.

Vasárnap és hétfőn, november 1. és 2-án. **Páris pompás látképei.** E sorozat pillanatnyi felvételeket tartalmaz.

Kedden és szerdán november 3. és 4-én **Észak-Amerikai természeti szépségei** Kaliforniával és a Nigara zuhataggal.

Csütörtök és pénteken november 5. és 6-án **Az 1889. évi párisi világkiállítás.** az Eiffel-toronyjal. (Pillanatnyi felvétel.)

Szombat és vasárnapon november 7. és 8-án **Egyiptom Nubiával.** Felette érdekes.

Belépti-díj 19 kr., műsor 1 kr.

Gyermekek és katonák örmestertől lefelé 10 kr., 7 személyre családjegyek, melyeket nem kell egyszerre használni 1 frt.

Megérkeztek!! a filcz-czipők!

Kaphatók:

Benczenleitner József

czipóraktárában

Pécsett, király-utca 2. és 5. sz.

ÁRAK:

gyermekek részére	60 krtól	2 frt 50 krig
leánykák	70 „	2 „ 80 „
nők	90 „	3 „ — „
férfiak	1 frt — „	8 „ — „

Utazó-czipők, loden vadász-csizmák és valódi orosz sár-czipők (Caloschen) olcsó áron és nagy választékban.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek fel.

Vendéglő-áthelyezés.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy az eddig az Irgalmasok-utca 3. sz. alatt a „Prófétához“ címzett vendéglőmmel felhagytam és **folyó évi november hó 1-én** a Pécsett, Király-utcában lévő

„HATTYU“

étkező helyiségét

átveszem és ott már most ebéd és vacsorára bérletet elfogadok a következő árak mellett:

csak déli étkezésre (4 tál étel)	12 frt.
vacsorával együtt	16 frt.
Azonkívül reggeli ételek	10 kr.
vacsora adagok	20 kr.

szolgáltatnak ki.

Jó és izléses ételek, hamisítatlan bor és frissen csapolt sör egész napon át.

Táncvizsgák alkalmával is a legolcsóbb árak és pontos kiszolgálás által igyekszem a t. vendégeim igényeit teljesen kielégíteni.

Számos látogatást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Polgár György

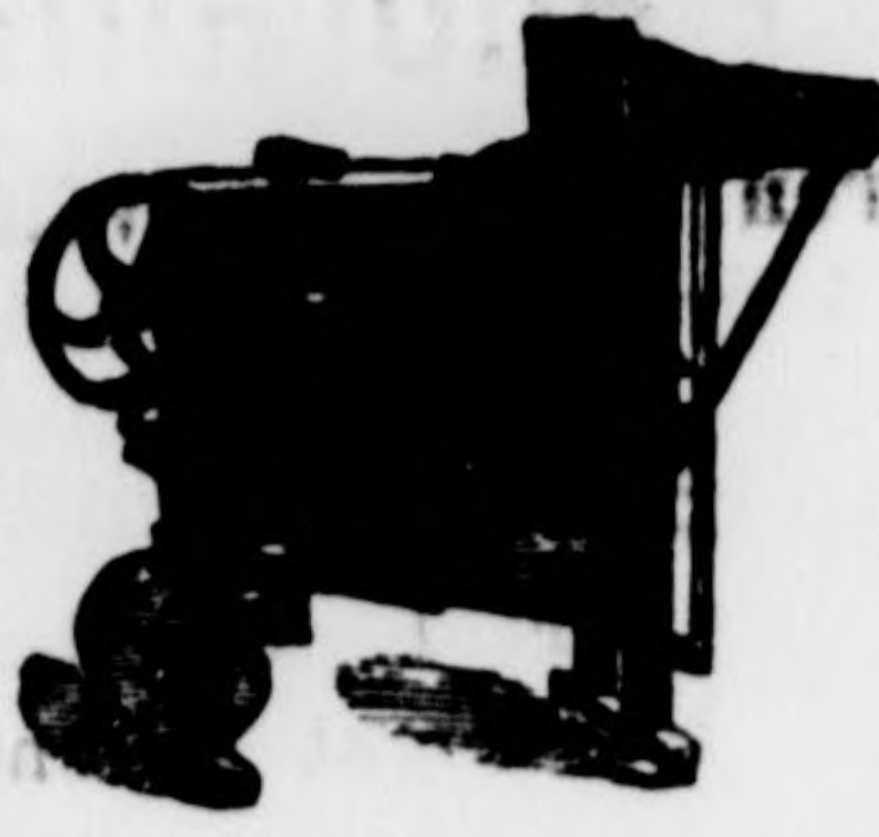
vendéglős.

Egy ősi öltöny II. írt
a Zentler-féle ruharaktárban
Király-utca I. sz. városházával szemben.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók

(trieurök);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók
fekvően vagy kocsira szerelve.

Takarmány-füllesztők,
Szállítható takarékkészítők-üstök
takarmány stb. részére,
zománcz bevonnattal vagy anélkül, szál-
litókészülékkel vagy anélkül.

Szeceksavágók,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók

„Agricola“ sor-vetőgépek (tolóke-
rék szerkezettel)
mindennemű vetemény számára, váltó-
kerekek nélkül.
Egy-, két-, és több vasu ekék
jótállás mellett elismert legjobb szerke-
zettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab.

gazdasági gépgyárában
BÉCS, II/I, Taborstrasse 76.
Árjegyzékek ingyen. — Képviselek fel-
vétetnek.

Leggyorsabb segély

székrekedés, étvágytalanság és
az ebből eredő bajok ellen a Zenke
Zoltán

„BARÁT ITAL“

növényeszer gyomor likőr készítménye,
használati könyvvel együtt

egy üveg ára 40 és 80 kr.

Kapható Pécs minden nagyobb
fűszer üzletben, valamint a készítőnél
utánvét mellett

H.-M.-Vásárhelyen.

A nagyméltóságú m. kir. és oszt.
cs. kir. kereskedelmi miniszter urak ál-
tal törv. védve.

Zenke Zoltán.

Szőlőbirtokosok

becses figyelmébe!

Diszesen kiállított, hasznos utmutatásokat
tartalmazó

KÉPES ARJEGYZÉKEM

most jelent meg és minden érdekelt kívá-
natra ingyen megkapja.

Tauszig Zsigmond

cs. és k. udvari borszállító Pécsen.

Legfinomabb

kárpáti jubturót

kis bödönökben 45–50 krig ajál:

NICK A. K. Pécs,

a bazár udvarban és király-utca 3. sz.

SIPTÁR LAJOS

pécsi kölcsönös segélyező egyleti pénztárnok
amerikai szőlőtelepein Pécsen (lakik Nagy-Flórián-utca 16. sz.)

1896. őszén a következő tökéletesen beérett, az alábbi bizonyítvány tanúsága szerint teljesen fajtiszta

amerikai vesszők

kerülnek eladásra:

Gyökeres vesszők:

kitűnően meggyökeresedett és szép borszállókkal:

		ezrenként	
500.000 drb.	Rupestris Monticola I. oszt.	45 frt.	II. oszt. 30 frt.
50.000	" " Metalica	45 " "	" " 30 "
200.000	" Solonis	35 " "	" " 25 "
250.000	" Riparia selecta (vál. faj) "	75% portalis	20 "
50.000	" Rupestris " "	" "	20 "

Sima vesszők 50 cm. hosszúak:

100.000 drb.	Rupestris Aramon		
	Ganzin 1. szám I. oszt.	35 frt.	II. oszt. 20 frt.
500.000	" Rupestris Monticola	28 " "	" " 16 "
25.000	" " Metalica	20 " "	" " 16 "

a megrendelésnél 25% előleg küldendő be s a vételár az átvétel alkalmával egyenlítendő ki.

Vidékre csomagolás és szállítási díj önköltségen számíttatik.

És végül, mikor még a tökéletes fajtisztaságért teljes kezeséget vállalok, bátor vagyok a t. rendelők figyelmét az alábbi bizonyítványra felhívni.

Magy. kir. szőlészeti és borászati felügyelő Pécsen.

Bizonyítvány.

344/1895. szám.

Mely szerint bizonyítom, hogy Siptár Lajos pécsi lakos, szőlőbirtokos, amerikai szőlővessző termelő telepein magas, száraz és köves hegyen fekszenek, miért a róluk lekerülő amerikai vesszők nem túl vastagok, de annál fásabbak, vékony belűek, sűrű ízűek s tökéletesen megérik s így könnyen és biztosan gyökeresednek. Továbbá bizonyítottam, hogy amerikai szőlőfajai, mint a Vitis Solonis, Rupestris, Monticola, Rupestris Metalica stb. teljes fajtisztán vannak telepítve, Pécsen, 1896. augusztus hó 15-én.

Gábor József s. k. kir. szőlészeti felügyelő.

Nagyobb megrendeléseknél árkedvezmény.

Kéretik a megrendelést még az ősz folyamán teljesíteni, miután akkor még a készlet nagyobb s így a kiválasztás is könnyebb.

As I. osztályu vesszők 5–10–12 mm. vastagságuk és azonnali ojtásra, a II. osztályuk pedig kiültetésre alkalmasak.